

Kultúrnosť rečníckeho prejavu :)

Parameter rečníckeho prejavu hodnotiaci úroveň a kvalitu jazykovej komunikácie, jazykového prejavu a kultúry reči prednášajúceho (rečníka).

Ovplyvňuje ho celý rad činiteľov, napríklad:

- Dobré poznanie vecí (javu), ktorá je predmetom komunikácie.
- Ten istý obraz sveta a spoločný svet kultúry účastníkov komunikácie.
- Poznanie jazykového systému a jazykových noriem spisovného jazyka ako dynamického systému možností.
- Osvojenie bohatého inventára vyjadrovacích a výrazových (komunikačných) prostriedkov.
- Rešpektovanie usporiadanosti (noriem) jazyka, jeho stability, historickej continuity a identity.
- Kreatívne používanie jazykového systému.
- Diferencované používanie jazykových prostriedkov.
- Pravdivé, jasné, lexikálne, gramaticky a štylisticky čisté podanie poznaného.
- Jednoduchosť, presnosť, výstižnosť a jednoznačnosť použitých komunikačných prostriedkov.
- Vhodnosť a primeranosť použitých komunikačných prostriedkov.
- Logickosť (neprotirečivosť) prejavu.
- Vhodné používanie možností obrazného vyjadrovania (metafory) a ohľad na estetickosť a eufonickosť prejavu.
- Účinnosť, presvedčivosť a výraznosť použitých prostriedkov.
- Obsahová plnosť a sviežosť (nefrázovitosť, neklišéovitosť) prejavu.
- Úspornosť, efektívnosť a prehľadnosť (zreteľnosť) prejavu.
- Ohľad na čas, prostredie, situáciu a kontext prejavu.
- Premyslená, vybrúsená a zúčastneným činiteľom primeraná forma (stavba) prejavu.
- Ohľad na adresáta prejavu v komplexe fyzických, psychických, situačných a iných činiteľov.
- Dobrá komunikačná činnosť, t.j. dobrá realizácia signálu (môže mať grafickú alebo zvukovú formu) zahŕňajúca aj techniku reči (dychu, hlasu) a písania, techniku prevodu z jednej formy do druhej (techniku čítania), gestá a mimiku.
- Primeraný a presvedčivý prednes.